

Brošura

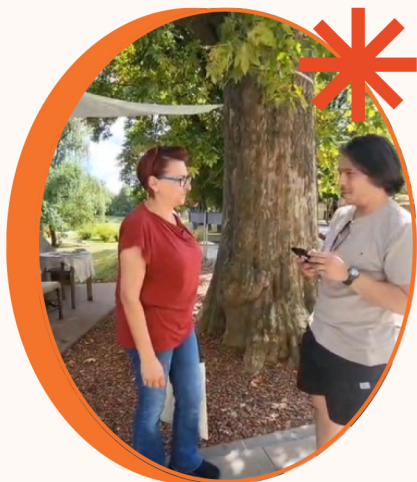
REZULTAT PROJEKTA



Sadržaj

1. ŠTO KAŽU MJEŠTANI?
2. 6R'S PRINCIPA ODRŽIVOSTI
3. LINEARNA I KRUŽNA EKONOMIJA
4. SPEED DATE - RASPRAVA O ODRŽIVOSTI
5. UNAPRIJEDIMO NAŠE ZELENE VJEŠTINE
6. STVARANJE UDRUGA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA





ŠTO KAŽU MJEŠTANI?

Bili smo podeljeni u grupe i imali smo zadatak da istražimo mišljenje lokalnog stanovništva Karlovca o ekološkim uslovima i čistoći grada. Naš zadatak je obuhvatao i fotografisanje nepravilnosti u vezi sa infrastrukturom, smećem na ulicama i ostalim ekološkim problemima.



Tokom obilaska grada uočili smo nekoliko problema: na pojedinim mestima bilo je smeća bačenog van kanti, oštećenih trotoara i zapuštenih zelenih površina. Ove fotografije su zabeležene kao deo našeg izveštaja.

Nakon toga, intervjuisali smo osobe koje žive u Karlovcu. Postavili smo im sledeća pitanja:

1. U kojoj je meri Karlovac ugodan grad za život po pitanju zelenila i zelenih površina?

2. Koliko ste upoznati s prirodnim bogatstvima Karlovca i njegove okoline?

3. Šta mislite o čistoći grada i njegove okoline?

4. Jeste li možda upoznati s nekim ekološkim problemima grada Karlovca i njegove okoline?

5. Šta Vi lično radite kako biste održali Karlovac čistim?

6. Ako biste mogli dati jedan savet drugima kako da kvalitetnije brinu o čistoći Karlovca i njegove okoline, koji bi to savet bio?



Većina odgovora bila je pozitivna. Građani su uglavnom istakli da je Karlovac čist grad, poznat po svojim rekama – četiri reke koje protiču kroz grad. Ljudi su rekli da uživaju u zelenim površinama i parkovima, a neki su spomenuli i redovno recikliranje i bacanje smeća na predviđena mesta kao svoj doprinos očuvanju grada.



Na kraju, zaključili smo da je Karlovac grad sa mnogo prirodnih lepota, ali da uvek ima prostora za poboljšanje, posebno kada je reč o očuvanju čistoće i infrastrukture. Ljudi su svesni ekoloških problema i žele da doprinesu njihovom rešavanju.



6R'S

PRINCIPA ODRŽIVOSTI

RETHINK

Dva puta promisli treba li ti nešto doista prije nego što to odlučiš kupiti.

REFUSE

Reci "ne" kupovanju stvarima koje ti ne trebaju ili koje nije moguće reciklirati ili ponovo upotrijebiti.

REDUCE

Smanji svoju potrošnju i količinu otpada koje proizvodiš.

REUSE

Koristi nešto ponovo više puta za različite funkcije i upotrebe.

REPAIR

Pokušaj popraviti ili servisirati svoje proizvode prije nego što ih odmah baciš.

RECYCLE

Preoblikuj i razvrstaj otpad da bi bilo korisno za različite upotrebe.

Linearna i kružna EKONOMIJA

Uzimajući sve informacije u obzir, svi smo sudjelovali u raspravi o prednostima i nedostacima oba tipa ekonomija. Bili smo podijeljeni u dvije skupine s predstavnicima za svaku skupinu. Obje su skupine imale 2 minute za iznošenje argumenata, a zatim za odgovor. Ostali članovi skupina bili su aktivni, a mi smo se često mijenjali kao predstavnici. "Linearna" skupina tvrdila je da je njihov pristup vrlo praktičan u stvarnosti, da rezultira stvarnim napretkom i da se može prilagoditi u smislu manjeg zagađenja okoliša. S druge strane, "kružna" skupina tvrdila je da je recikliranje budućnost i da daljnje iskorištavanje prirodnih resursa nije održivo za planet.

Umjesto toga, trebali bismo se usredotočiti na obnovljive izvore energije i reciklirati.



Linearna ekonomija je ono s čime smo najviše upoznati, sustav u kojem ljudi kupe proizvod, koriste ga, a zatim ga bace, bez recikliranja. Pojam se odnosi na izravni tok koji proizvod može slijediti, s početkom, sredinom i krajem. Ovaj model karakterizira ogroman obujam nove proizvodnje. Ova vrsta ekonomije zagađuje okoliš, agresivno crpi resurse iz prirode i šteti klimi. Uzrokuje gubitak bioraznolikosti. Bio je to dominantan ekonomski model veći dio 20. stoljeća. Temelji se na želji za proizvodnjom proizvoda i pružanjem usluga po najnižoj cijeni.



Kružna ekonomija je model proizvodnje i potrošnje koji uključuje dijeljenje, ponovnu upotrebu, popravak i recikliranje postojećih materijala i proizvoda što je dulje moguće. Na taj se način životni ciklus proizvoda produžuje, a ne završava na jedan način. Podrazumijeva smanjenje otpada na minimum. To je odstupanje od tradicionalnog, linearnog ekonomskog modela koji se temelji na obrascu uzmi-napravi-potroši-baci. Ovaj se model oslanja na velike količine jeftinih, lako dostupnih materijala i energije.

Ova radionica nam je pružila uvid i pogled na ekologiju u sferi ekonomije te nam je dala uvid u to kako se ekologija i ekonomija preklapaju.

Linear economy



Take



Make



Consume



Throw away



RASPRAVA O ODRŽIVOSTI

Šta radiš da pomogneš svojoj okolini?

Shvatili smo da bismo svi mi mogli više da uradimo po ovom pitanju, ali da bilo koji trud koji mi ulažemo se isplaćuje.



Problemi koji nam otežavaju da živimo održivo?

Naše najveće ograničenje je ustvari naša okolina u kojoj živimo.

Kako se najčešće povezuješ sa prirodom?

Najčešće se povezujemo setnjom ili aktivnostima u prirodi.



Kako se informišeš o zelenim temama?



Većina nas se informiše na neformalne načine poput društvenih mreža, ljudi u našoj okolini sa ne tolikim verovanjem u velike medijske kuće.



rasprava

Koji je najveći eko problem tvoje zajednice?



To bi bili razni problemi zagađene vode, nepravilnog odlaganja otpada, rudarenja i požara.



Zaključak

Radionica je bila dragocena prilika za razmenu ideja o održivosti. Čuvši iskustva iz partnerske zemlje iz prve ruke, stekli smo nove uvide o tome kako se slični izazovi rešavaju na drugačije načine.

- Diskusija o konkretnim pitanjima u vezi sa održivošću pomogla nam je da bolje razumemo specifične ekološke probleme sa kojima se suočavaju naše zemlje. Bilo je vrlo korisno saznati više o različitim politikama i lokalnim inicijativama za koje ranije nismo znali.

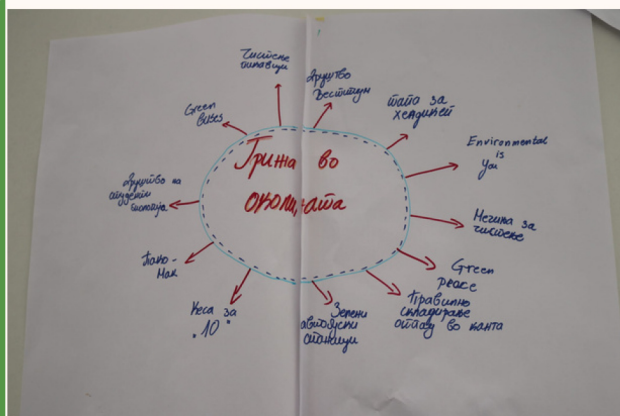
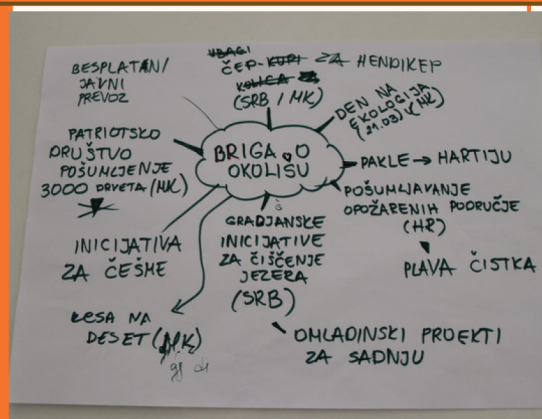




UNAPRIJEDIMO NAŠE ZELENE VJEŠTINE

Učesnici/ce se dele u
4 grupe

NA PAPIRIMA PIŠU PRIMERE
DOBRE PRAKSE ČUVANJA
OKOLINE U SVOJIM DRŽAVAMA



Grupe prezentuju ostalim
učesnicima/cama i
komentarišu



Kroz radionicu *Unaprijedimo naše zelene vještine*, saznali smo kako različite organizacije i pojedinci u svakoj zemlji aktivno doprinose zaštiti životne sredine. Istražili smo ekološku situaciju u Hrvatskoj, Makedoniji i Srbiji, i otkrili razne primere akcija poput pošumljavanja, reciklaže i edukacije građana.

Stvaranje udruga za zaštitu okoliša



Sažetak

Tokom ove aktivnosti sva znanja koja smo prethodno stekli uspjeli smo da primenimo na konkretne ideje i praktična rešenja. Kroz pomenutu radionicu razvili smo koncept za svoja „zelena“ rešenja, koji nije ostao samo na teorijskom nivou, već je bio usmeren ka realnim akcijama koje bi se mogle sprovesti u lokalnoj zajednici.

U samoj radionici posebnu pažnju posvetili smo lokalnom nivou - sagledavali smo probleme iz perspektive naših gradova, opština ili zajednica, i tražili rešenja koja bi uključila što veći broj građana, s posebnim naglaskom na mlade. Naš cilj bio je da osmislimo inicijative koje će motivisati ljude da aktivno učestvuju u očuvanju životne sredine, umesto da ostanu samo posmatrači. Kroz ceo dan radili smo intenzivno na ovom zadatku, razmenjujući mišljenja, iskustva i ideje.

Naravno, susreli smo se i s različitim izazovima. Neki od izazova bili su razlike u stavovima i pogledima na problem, različita očekivanja učesnika, kao i činjenica da nije jednostavno odabrati jedan problem koji je dovoljno važan, a u isto vreme realan i moguć za rešavanje s resursima koje imamo na raspolaganju. Ipak, upravo ti izazovi doprineli su da razmišljamo kritički i kreativno.

Formirali smo timove, a svaki od njih razvio je svoju posebnu ideju. Sve tri ideje bile su vrlo originalne i inspirativne:



Prva grupa želela je da pokrene i osnuje mrežu vršnjačkih edukatora. Njihova ideja bila je da kroz vršnjačku edukaciju šire znanja o ekologiji, klimatskim promenama i održivom razvoju među mladima. Kruna ovog rada bila bi realizacija konkretnih inicijativa koje bi osmislili upravo mladi koji su prošli obuke, čime bi se stvorio lanac pozitivnog uticaja u zajednici. Osim toga, predvideli su i radionice za najmlađe, kao i aktivnosti u lokalnim školama kako bi što više dece i mladih uključili u ekološke teme.

Druga grupa osmislila je inicijativu pod šaljivim nazivom „Metlar“, koja je bila usmerena na unapređenje čistoće grada. Oni su vrlo detaljno predstavili svoj plan, koji bi se sastojao od organizovanja redovnih akcija čišćenja u saradnji s lokalnom samoupravom i javnim komunalnim preduzećima, ali i kreativnih radionica na kojima bi mladi učili o pravilnom odlaganju otpada, reciklaži i smanjenju otpada. Poseban akcenat stavili su na to kako da kroz zanimljive kampanje i društvene mreže uključe celu zajednicu, a posebno mlade, kako bi čišćenje grada postalo zajednička, društveno važna aktivnost.

Treća grupa imala je veoma ambicioznu ideju - osmislila je urbanistički plan za formiranje kupališta u Kumanovu. Njihova zamisao bila je da pored kupališta urede i prateću infrastrukturu, poput staza, zelenih površina, ekoloških punktova za edukaciju, kao i zona za rekreaciju i sport. Ova grupa detaljno se osvrnula i na finansijski aspekt - napravili su okvirni budžet, istražili moguće izvore finansiranja, uključujući donatore, sponzore, EU fondove, kao i lokalnu samoupravu. Takođe su osmislili i petogodišnji plan aktivnosti kako bi ovaj projekat mogao da se realizuje u fazama, uz uključivanje građana kroz javne rasprave i volonterske akcije.

Dojmovi



Financirano sredstvima Europske unije.
Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Partnerske organizacije:

DEČIJI CENTAR (Srbija)

ZDRUŽENJE NA GRAGANI KREATOR KUMANOVO (Republika Sjeverna Makedonija)



Organizacija domaćin:



INSTITUT ZA POTICANJE MLADIH
(INSTITUTE OF YOUTH POWER)
HRVATSKA

Ante Modrušana 36, 51000 Rijeka, Hrvatska

<https://iyp-croatia.com>

<https://www.facebook.com/iypcroatia/>

info@iyp-croatia.com